

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNiku V OHIO

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXX. — LETO XXX.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), JULY 25, 1947

STEVILKA (NUMBER) 144

Novi grobovi

FRANK GRIČAR

V sredo večer je nagloma preminil poznani Frank Gričar, star 44 let, stanujot na 25630 Forest View Ave. Rojen je bil v Clevelandu. Tukaj zapušča žaljajočo soproga Mary, preje Grainer, dva sina Richarda in Franka, očeta Franka, tri bratre, Joseph v Chicagu, Anthony in Louis ter sestro Mrs. Fay Močilnikar. Pogreb se bo vršil iz Svetkovega pogrebnega zavoda na 478 E. 152 St. v soboto zjutraj ob 10:45 uri v cerkev Marije Vnebovzetje in nato na pokopališče Calvary.

MARY BENESOVSKY

Včeraj popoldne je preminila v mestni bolnišnici Mary Benesovsky, stara 26 let, stanujot na 448 E. 157 St. Rójena je bila v Trstu, od koder je prišla v Ameriko pred 18 leti. Bila je članica društva Modern Crusaders št. 45 SDZ. Tukaj zapušča žaljajoč starše Franka in Catherine ter sestro Millino. Pogreb se bo vršil v ponedeljek zjutraj ob 9. uri iz Svetkovega pogrebnega zavoda na 478 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzetje in nato na Calvary pokopališče.

JOHN P. BUEHNER

Nagloma je umrl včeraj v Willoughby, O., John Peter Buehner, star 69 let in stanujot na 1343 Richmond Rd., Lyndhurst, O. Zapušča 5 otrok: Mrs. Betty Bush, Frank v Geneva, O., Mrs. Catherine Omaha, Mrs. Loretta Ford in Mrs. Ann Cameron. Pogreb se bo vršil v torek zjutraj iz Svetkovega pogrebnega zavoda.

JOSEPH FABIAN

Danes zjutraj ob 7:15 uri je preminil na svojem domu po dolgi bolezni Joseph Fabian, star 56 let. Stanoval je na 6116 Glass Ave. Pogreb oskrbuje Zakrajkov pogrebni zavod. Podrobnosti bomo poročali prihodnjic.

Indonezi se bodo borili do konca

RANGOON, Burma, 24. julija — Na poti v New Delhi se je v Rangoon ustavil bivši premier Indonezije dr. Sutan Sjahrir, ki je izjavil, da se bo indoneško ljudstvo borilo za svojo svobodo do poslednjega moža.

"Mi vemo, da vodimo neenako borbo, toda borimo se za našo svobodo, za našo čast in za naš obstoj. Borili se bomo do poslednjega moža, pa če v borbi zmagamo ali pa poginemo," je rekel Sjahrir.

Mladina iz vseh delov sveta poplavila Prago

10,000 delegatov se bo zbral na festivalu demokratske mladine

PRAGA, 24. julija — Glavno mesto češkoslovaške republike je danes poplavljena z mladino, ki je iz vseh delov sveta dospela na mladinski festival Svetovne federacije demokratske mladine. Ta organizacija ima baje 50,000,000 pristašev v vseh delih sveta.

Pričakuje se, da bo prisostvovalo najmanj 10,000 delegatov raznih mladinskih organizacij. Poleg teh bo navzočih okrog 30,000 čeških mladeničev in mladenk. Z vsakim vlakom in letalom dospevajo v Prago nadaljnji delegati.

Danes so mladinci posetili Lidec ("mučeniško mesto," katerga so Nemci do tal uničili in katerga sedaj obnavljajo).

Najmanj delegatov so poslale Zedinjene države in sicer vsled težav s potnimi listi in vsled finančnih razmer. Doslej se v Pragi nahaja le 26 ameriških mladinev in mladenk.

(Za delegatinjo ameriške mladine je bila odrejena tudi neka Slovenska, ki pa ni mogla odpotovati, ker je bila blagajna "izčrpana.")

Kahada je poslala 100 delegatov, Anglija čez 600, Francija pa 800.

Svoje delegate je poslalo 53 držav, med njimi Kina, Burma, Indija in Koreja. Slovenske države so poslale najbolj močno delegacijo, dočim so Brazilija, Grčija in Egipt povabilo odklonile, ker da je baje Svetovna federacija demokratične mladine "preveč levčarska."

Konferenca krščanske mladine v Oslu

OSLO, 24. julija — Pri otvoritvi Svetovne konference krščanske mladine je imel prvi govor holandski delegat Dr. W. A. Wissel Hooft, generalni tajnik Svetovnega sveta cerkev, ki je rekel v zvezi z vojno, ki jo je njegova dežela pričela proti Indoneziji, da "čuti krvivo vsled strašnih dogodkov, ki so se pripetili ravno, ko smo se zbrali skupaj."

Pričakuje se, da bo konferenca sprejela resolucijo, s katero bo urgirala mir v svetu. Doslej so delegati Holandije in Indonezije imeli več skupnih molitev.

Poleg ostalih držav so poslale svoje delegacije tudi Poljska in Češkoslovaška. Zedinjene države imajo najbolj močno delegacijo, ki šteje 300 članov.

K Slovenom v posete

V nedeljo popoldne bo po vsej priliki prav luštno na farmi SNPJ, kjer bodo gostovali pevci zborov Slovan iz Euclida. Priredili bomo namreč svoj letni piknik v vrtni koncert, o katerem pravijo, da bo eden najboljših to sezona. Svojim mnogim prijateljem in ljubiteljem legepe petja se priporočajo, da jih obiščejo v obilnem številu. Poleg petja in izvrstne postrežbe z vsakovrtnimi okrepili, bo igrala fina godba za plesažljive in zabave bo v obilni meri za vse navzoče.

V bolnišnicu

Mr. Mike Vrh iz Newburgha se je pred kratkim podal v Lowman Pavilion mestne bolnišnice, kjer ga prijatelji lahko obiščejo. Želimo mu, da bi se mu zdravje kmalu povrnilo!

Domače vesti

Delo pri gradnji nove ceste gre dobro od rok

Včeraj so pri novi široki avtovesti, Lakeland Freeway, ki se gradi skozi Bratenahl med Gordon parkom in E. 140 St., že začeli ulivati cement. Glavno delo pri novi cesti, ki bo zmanjšala prometne težave na vzhodni strani Cleveland, je torej dovršeno, in upa se, da bo cesta pred Novim letom odprta, dasiravno je izredno slabo vreme, ki smo ga imeli zadnje mesece, gradnjo zadrževalo.

Banke bodo ob sobotah najbrže zaprite

Clevelandske banke bodo s 20. septembrom najbrže uvelje petdnevni teden, oziroma bodo od dotedne dne naprej ob sobotah zaprite. Nedavno je bil namreč sprejet državni zakon, ki daje bankam pravico, da ob sobotah ne poslujejo. Precej držav je, kjer so banke že sedaj ob sobotah zaprite.

Velik požar v tovarni

Včeraj zgodaj zjutraj je požar popolnoma uničil tovarno Ferro Enamel Corporation na 4150 E. 56 St., katero je zgradila vlada med vojno za producijo kemikalij. Škoda znaša \$150,000.

Na dopustu

Poznani Richard Lauretig, ki je večkrat nastopal na naših odrigh predno je bil vpoklican k vojakom, je prišel domov na 60-dnevni dopust iz Nemčije. Po dopustu se bo podal v glasbeno šolo v New York. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo na domu 18700 Meredith Ave.

Piknik Primorcev

V nedeljo se vrši piknik Primorcev na prostorih Hrvatskega nar. doma na 6314 St. Clair Ave. Čisti preostanek je namenjen v pomoč potrebnemu narodu v domovini. Za posetnike bodo imeli pripravljen okusen obed opoldne in sicer toplo jajnito in druga okrepila. Priporočajo se za obilen obisk.

Raznašalca iščemo

V collinwoodski naseljni, in sicer za okolico Westropp in Hale Ave., potrebujemo zanesljivega dečka ali deklico za raznašanje Enakopravnosti. Naše cenjene naročnike prosimo, da će imajo dečka ali deklico, ki bi zeleli prevzeti za raznašalca, da nam takoj sporočijo osebno ali telefonično: Henderson 5311.

Na obisku

Na obisku se nahaja Mr. Joseph Jaric iz Ely, Minn., in sicer pri hčeri Mrs. Edward Kovač na 17820 Nottingham Rd. Mr. Jaric je bil rojen v Malem dolu pri Gubinščah, fara St. Vid na Dolnjem, in znanci so vabljeni za sklenitev trgovinskega sporazuma med Poljsko in Francijo.

SIN BOLJŠI UČENEC OD OCETA: IMA VEČJE PRAVICE PRI HISI!

NEW YORK, 23. julija. — Neki vojni veteran, študent na univerzi Drake v Des Moines, Iowa, ki je oženjen in ima sina, se bo moral bolj pridno učiti, če si bo hotel priboriti izgubljene pravice. Njegov sin ga je nameč v učenju posekal!

Veteran je dobil šolsko spričevalo istočasno ko ga je dobil tudi njegov sin. Oba sta spričevali izrocila materi. Veteran se je danes brido pritoževal.

"Slabi redi, ki sem jih dobil, mi grenijo življenje. Izgleda, da je istega dne prinesel spričevalo, tudi moj sin, ki je učenec v bližnji šoli. Njegovi redi so bili sami A in B, dočim so moji po večini C. Sedaj sin pri kosilu sedi na čelu mize, ima pravico, da prvi prečita časopise in izbira radio programe po svoji lastni volji."

Preiskava zalog državnega žganja

GRŠKI GENERAL UTEGNE BITI ODSTAVLJEN

ATENE, 24. julija. — Grški monarhistični general Stalilas Manidakis, ki je pretekli teden zanimali vesti, glede "mednarodne brigade" in izjavil, da ni moglo biti ugotovljeno, da se te brigade borijo proti monarhičnim četam, utegne bitti vršen s svojega položaja. Grški vladni niso kar nič dopade izjave Manidakesa in poročilo pravji, da je posebno razlučen notranji minister Napoleon Zervas, ki je vesti o "mednarodnih brigadah" najbolj vneto širil.

Jenkins pa je dejal, da bo kraljevsko zaključne mesece Lausche v tovarni administracije in prvih šest mesecov sedanje administracije gov. Herberta.

Bivši governer Lausche je pred par dnevi, potem ko so republikanci dvignili hrušč glede ogromnih zalog žganja, prišel na dan z zahtevo, da se uvede temeljita in nepristranska preiskava, ki bi jasno pokazala, kje leži krivda. Opozoril je tudi, da so republikanci po prevzetju vlade kar naprej kupovali žganje, dočim v isti senci trdijo, da ga je bilo že takrat preveden v skladniščih, ko je on odšel iz Columbusa.

28 premogarjev ubitih v eksploziji v južnem Illinoisu

ITALIJA RAZMOTRIVA MIREVNI POGODBI

RIM, 24. julija — Italijanski zunanjega ministristva v Londonu je tudi naznalil, da je Anglija končno sprejela predlog za anglo-ameriško konferenco v Washingtonu glede premogovne produkcije, katera se ima sniti prednosti.

Kar se Francije tiče, je očividno pripravljena priti na konferenco edino pod pogojem, da bo ista nemški problem le "študirala," nasprotina pa je temu, da bi konferenca delala kakšne končnovljene sklepne.

Svetovalci Marshalla priporočajo posredovanje U. S. v holandski vojni

WASHINGTON, 24. julija. — Nekateri svetovalci državnega tajnika Marshalla priporočajo, naj Zedinjene države posredujejo v vojni, ki jo je Holandija pričela proti Indoneziji in sicer, ker da ta vojna "ogroža ekonomsko obnovo sveta".

Ta predlog bi vojno v Indonezijo povezel z Marshallovim načrtom. Toda doslej ni prišlo do nobenega sklepa. Svetovalci državnega tajnika se ne morejo odločiti kakšne mere bi priporočili. Nekateri so naklonjeni Holandiji, toda drugi zoperčiči, da bi malo simpatij v zvezi z holandskim postopkom v Aziji.

Glede sedanje vojne trdijo Holandci, da je le manjša "policijska akcija." Dejansko pa je kolonialna vojna, ker se Holandci ne marajo odreči bogatim otokom. Indoneziji pa poskušajo, da bi dobili čim večjo neodvisnost in svobodo izpod kolonialne kontrole.

Osobodilno gibanje Indonezije se je pričelo že pred vojno, postal pa je še bolj močno, ko so kolonialne sile vsled svojih prvih porazov v vojni proti Japonski izgubile ugled. S porazom Japonske so se težnje kolonialnih narodov za osvoboditev iz pod kolonialnega suženjstva še bolj razplamtele, tako da je anes malo azijskih narodov, ki bi se zeleli vrniti v kolonialno suženjstvo.

Predlagajo, da Varnostni svet prekine vojno

WASHINGTON, 24. julija. — Kongresnik Vito Marcantonio je danes predložil resolucijo, s katero urgira državni oddelki, naj nemudoma prinese vprašanje holandsko-indoneške vojne pred Varnostni svet Združenih narodov. Resolucija ne bi bila zakon ampak bi izrazila le željo ameriškega kongresa.

Konferenca o "nemških problemih" bo skušala potolažiti Francoze.

Kratke vesti

S POTRATENO HRANO BI AMERIKA LAJKO HRANILA 40 MILIJONOV

CHICAGO, 24. julija. — Lastnik neke restavracije v San Franciscu je danes izjavil, da bi Amerikanci lahko hrani 40,000,000 oseb samo s hrano, ki je po nepotrebnem zavrejo. Restavratr in sicer George Mardikian je svetovalec ameriškega oddelka za prehrano in se je danes povrnil iz Evrope, kjer je pet mesecev proučeval stanje prehrane.

"Evropski narodi dobijo okrog 1,500 kalorij dnevno," je rekel Mardikian. "Po našemu konservativnemu proračunu okrog 40,000,000 Amerikancev potrati dnevno toliko hrane čisto po nepotrebnem."

Prva konferenca o Nemčiji brez navzočnosti Rusije

To ima biti prva konferenca o Nemčiji brez navzočnosti Rusije in francoski predstavniki so dali v tej zadevi razumeti, da bodo nasprotovali vsakim dalekoženejšim sklepom, ki bi bili predlagani v odnosnosti Sovjetske zvezde.

Kovachy je govoril o kandidaturi brez odlašanja zavrnili, dočim Blythi tega še ni storil, toda njegove kandidature se v političnih krogih ne jemlje resno, ker je sploh s kongresnikom Benderom, načelnikom stranke v okraju Cuyahoga.

Tretji, čigar ime se je v teku zadnjih par tednov omenjena dva nadaljnja republikanci kot možra kandidata za župana v Clevelandu, in sicer okrajski sodnik Julius Kovachy in Edward Blythi, ki je bil župan skozi leto dni v smislu mestnega čarterja, ko je bil Harold Burton izvoljen za zveznega senatorja, ampak ga je Frank J. Lausche porazil, ko je šel na volitve.

Kovachy je govoril o kandidaturi brez odlašanja zavrnili, dočim Blythi tega še ni storil, toda njegove kandidature se v političnih krogih ne jemlje resno, ker je sploh s kongresnikom Benderom, načelnikom stranke v ok

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNIN)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznemu v Cleveland in po pošti izven mesta):For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 meseca) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 meseca) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

UREDNIKOVA POŠTA**"Slovan" vabi na piknik**

Cleveland, O.—Ko sem prošli teden pisal dopis za piknik SANSove podružnice št. 106 v Euclidu, sem obenem povabil na udeležbo, tudi znani pevski zbor "Slovan". No, in fantje se so skoraj v polnem številu odzvali. Eden za drugim so se posledi za tisto dolgo mizo tam pod lipo, (ali kaj je že tisto drevo), nametali na mizo lep kupček "copakov", katere je Cilka spremena v tikete, nato pa so zažingali, da se je kar lipa tresla, predsedniku Zagariju je pa od veselja srce vriskalo. Kmalu so se jim pridružili še Zarjani in Jadranci in nato je ameriški piknik dobil značaj pristne starokrajske vrtnice veselice, kajti vsi navzoči so postali židane volje. Za tiste, ki so jih pete srebrne, pa so skrbeli gdeč tam v mali dvorani.

No, in ker se "Slovan" povsod tako "fajn" postavi, in ker so fantje s svojimi nastopi vedno na razpolago našim organizacijam, mi je bilo naročeno, naj javnosti povem, da bodo tudi oni imeli svoj piknik in sicer v nedeljo dne 27. julija, na SNPJ farmi, Chardon in Heath Rd. Teh prostorov ne bom opisoval, ker so dobro znani vsem. Lahko pa trdim, da na Slovanskom pikniku bo "luštno" kot že davno ne. Poleg petja in plesa imajo na programu še druge točke, katere pa so njih najstajnost. Meni se zdi, da ima tisti velikan Plesničar nekaj v "žaklu." Toda naj že bo kar hoče, naša dolžnost je, da jih običemo in se z njimi vred zbabavamo. Upamo, da nam bodo vremenski bogovi naklonjeni. Torej, vsi na Slovanov piknik v nedeljo dne 27. julija!

F. Cesen.

Piknik Primorcev

Cleveland, O.—"Primorci" bodo imeli svoj piknik v nedeljo 27. julija na prostorih Hrvaškega doma na St. Clair Ave. Pričetek piknika bo že ob 11. uri zjutraj. Na pikniku bo odlična postrežba, pripravljeni bodo velike zaloge pečenih janjec v prašičev. Popoldan bo pa pes, za katerega bo igral odlični "Delos" orkester. Pes bo do pozno v noč.

Ves čisti dohodek s tega piknika bo šel za potujočo kliniko za Istru.

Vabimo vse brate in sestre, priatelje iz Clevelandja in okolice, vse Istrane, Slovence, Hrvate, Srbe in ostale Jugoslavene, da posetijo naš piknik.

Piknik se bo vršil na vsak način, če bo lepo ali pa deževno vreme. Torej še enkrat: vsi na piknik 27. julija v Hrvaškem domu na St. Clair Ave., ki bo prirejen za pomoč našemu hrbremu narodu v Istri! Odbor.

Zahvala

V prijetno dolžnost si štejeva, da se zahvaliva vsem sorodnikom in priateljem za presečenje ob priliki 25-letnice poroke.

Dne 5. julija prideta k nama Mr. in Mrs. John Laushe (bratanec), ki sta si hotela ogledati dvorano Doma zapadnih Slo-

drugih kolonizatorjev. Desetletni načrt je predvideval velik razvoj nacionalne industrije, mehanizacijo poljedelstva, razvoj izvoza in razširjenje komunikacij, zlasti med Javo in Sumatro. Pripravljala se je tudi celo vrsta ukrepov za zboljšanje pogojev dela in življenja prebivalstva in za likvidacijo nepismenosti. V načrtu je bila tudi reorganizacija ljudske prosvete in bančnega sistema. Predvidevano je bilo financiranje ekonomike z razpisom notranjih posojil in razširjenjem zunanjih trgovinskih odnosa.

Ta desetletni načrt je v svojem bistvu bil naperjen proti težnji holandskih in drugih imperijalistov, ki hočejo uspostaviti v Indoneziji kolonialne razmere in obnoviti kolonialno izkoriscanje. Zato je sedaj izbruhnila vojna, pri kateri se Holandija poslužuje vseh metod starih imperijalističnih zavojevalcev in hoče ohraniti v tej deželi svoje kolonialne privilegije.

LJUDOŽRCI

Najbolj nenavadno se nas domini izmed vseh posebnosti, ki jih slišimo o navadah in prehrani prvotnega človeka in takozvanih neciviliziranih ljudstev, pripovedovanju o ljudožrstvu. S tujo besedo označujemo uživanje človeškega mesa z grško besedo antropofagija (redkeje homofagija) ali kanibalizem: ljudožrce na kanibale. Ime kanibal je popačenka iz Karaibi, to je imena indijanskega rodu, živečega na Haitih, Malih Antilih in v severnih predelih Južne Amerike. Beseda je nastala v dobi odkritij novih svetov in je pravtovo pomenila barbare sploh. Morda so jo romanski narod (Španci) naslonili na besedo kanis — pes.

Mnogi niso hoteli verjeti poročilom potovalcev in raziskovalcev daljnih dežel, da uživajo ljude tudi človeško meso. Znanost pa je dognala, da tudi mnoge živali jedo člane svoje vrste in natančno raziskala kanibalstvo v zgodovini človeštva in v sodobnosti. Arheološke (staroslovske) najdbe v Franciji, Angliji, na Češkem, Hrvaškem (Krapina) in drugod so ugotovile, da je človek v prazgodovinski dobi užival meso človeka. Tudi pisatelji starega veka poročajo isto o ljudstvih svoje dobe. Ti pripovedujejo deloma izmišljene pravljice o ljudožrskih rodovih, dalje zgodbe o tem, kako je človeško meso bilo hrana živali: zgodbe o bogovih in junakih, ki so uživali ljudi, o kultih, pri katerih so žrtvovali ljudi in končno otroške pravljice, v katerih so se dogajali primeri ljudožrstva.

Take so pripovede o tiranah na Siciliji, o enookem Polifemu, o divjakih Lestrinogih, o bogu Kronusu itd.

Pravljice in pripovedke raznih današnjih ljudstev govore o ljudožrilih ali o človeški masti kot čarovnem sredstvu, kar je spomin na "otroško dobo" takega ljudstva, ko so njegi predniki resnično bili ljudožrci.

Ljudožrstvo se pojavlja v različnih oblikah in ne le pri ljudstvih z nizko omiku, marveč tudi pri takih z višjo omiko. Zato so znanstveniki skušali dognati razvoj in oblike tega boleznskega pojava v človeštvu. Ugotovili so, da je bil kanibalizem še v minulem stoletju živ v štirih glavnih oblikah:

1. splošni kanibalizem, v katerega območju uživajo tako triplja mrljev kot padlih bojnikov ali v ta namen umorjenih otrok in starcev. Meso kuhajo, peko, ga mešajo z živalskim mesom, rastlinskim dodatki, ga povodijo, nasole in posušeno celo prodajajo. Ta oblika ljudožrstva je razširjena zlasti pri rodovih Papuancev na Novi Gvineji, pri večini ljudstva Afrike, zlasti na jugu (Basuto), v Braziliji, pri rodu Tupi in nekoli pri avstralskih Melanezijcih.

2. Endokanibalizem pozna le uživanje trupel rodovnih članov, ponekod le najblžjih sorodnikov in je neka oblika "pogrebna" počastitev umrlih. V tem območju razlikujejo še dvoje možnosti: ponekod jedo le meso starec, bolnikov ali invalidov; ki jih včasih v ta namen tudi umore: to so delali Evropejci, Indijci, Mongoli in rodovi južne Amerike. Druga možnost pa je, da uživajo le trupla otrok, mlačevi ali junakih bojnikov v veri, da si bodo s tem pridobili tudi njih moč; tako so delali zlasti v Avstraliji, kjer so poznavali tudi take običaje, da so n. pr. mlačevi pojedli umelo ljubljeno dekle, starši otroki itd.

3. Eksokanibalizem je oblika ljudožrstva, v kateri pojede le trupla ubitih sovražnikov in imajo namen s tem zasramovati umrlega. Ponekod so ubitega takoj po smrti z divjo jezo použili, drugod pa po ustaljenih pravilih pripravijo meso in ga

užijejo s posebno slavnostjo. Tako delajo Malajci, Polineziji, neki afriški in južnoameriški rodovi. Pri zadnjih so tudi redili sužnje z namenom, da so jih žrtvovali bogovom in snedi. Pri zadnjih dveh vrstah, kjer je použivanje človeškega mesa vselej združeno z verskimi obredi, se včasih omejili le na uživanje nekaterih delov telesa: srca, pljuč, jetre, maternice. Menili so, da si bodo s tem prisvojili v izvrstni meri lastnosti, ki jih zaužiti organ predstavlja (na primer pogum, rodovnost).

4. V najmanjši meri je ohranjen kanibalizem v takih ostanekih, da n. pr. pri verskih obredih primešajo vinu pepel umrlih prednikov, vtaknejo prste v sovražnikovo kri in jo poližejo. Take običaje so ohranili Kamčadali, Tunzugi, Kitajci, južnoameriški rodovi, rodovi v severni Ameriki in tudi Evrope.

5. Ljudožrstvo v sili se pojavi tako pri evropskih kot pri izvenevropskih ljudstvih, ki se jim sicer uživanje človeškega meseta studi, a jih lakota prisili, da si z njim ohranijo življenje, n. pr. brodolomci ali v času iz-

("Ljudski tednik")

Tržačani v skrbih za svojo mornarico

("Posneto" iz "Primorskega dnevnika")

Bliža se čas, ko bodo vse štiri glavne podpisnice ratificirale mirovno pogodbo z Italijo in ko bo pogodba postala pravomočna. Tedaj bo moral Italija izvršiti tudi tisti del pogodbe, ki zadeva ustanovitev Svobodnega tržaškega ozemlja.

V smislu mirovne pogodbe (priloga 10, člen 1) pripada Svobodnemu tržaškemu ozemlju države ne morejo več prödajati svojih ladij v tujino, ker so se inozemske mornarice že tako povečale, da konkurirajo ameriški. (Boj verjetno se je to zgodilo iz strateških razlogov, ker so Američani že prej v načelu sklenili, da morajo Zedinjene države določeno tonažo trgovinskih ladij tudi slabšega tipa kot rezervoar za vsak primer).

Z gospodarskega in socialnega vidika bi bilo bolj priporočljivo, da bi se tržaška mornarica obnavljala z naročili v domaćih ladjedelnicah; ako bi se kakovost tonaže dvignila z domaćim delavcem, bi bil zasluzek zagotovljen. To bi bilo toliko teže izvesti, ker je njena tonaža že dosegla minimum, ki je potreben za prvo silo.

(Dalej na 3. strani)

Spomenik škodljivcu

Nič čudnega ni, če se postavljajo tudi živalim spomeniki. Takoj je bil odlikovan bernardinec Barry, ki je rešil v 12 letih na svicarskih prelazih več kot 40 oseb gotove smrti.

Angleško mesto Bath, znamenito kopališče v grofiji Somerset-u, je postavilo spomenik čredi prasičev, ki so iztaknile v bližini zdravilne vroče vrelce.

V Karlovinem Vario je izselil jelen čudovite vrelce, kar izpričuje spomenik, ki so mu ga postavili hvaležni meščani.

Da bi se pa počastila s spominom škodljivca žuželka, je vendar nekaj neverjetnega. V mestu Entrepriseu v Alabami stoji na vodnjaku iz brona ulta, seveda izredno povečana žuželka, strah vseh lastnikov bombaževih nasadov. Kako neki je prišel ta škodljivec do take počastitve?

Nova metoda za zdravljenje tuberkulozneg menigitisa

V Moskvi so z lepim uspehom preizkusili zdravljenje tuberkulozneg menigitisa. — Zdravljenje se vrši po metodi akademičarjev Line Sternove. Dočim ameriški zdravniki pri zdravljenju te bolezni uporabljajo novo zdravilo v izdatnih dozah, je Sternova napravila korak v obratno smer, to je, začela je streptomicin v brizgavati v majhnih količinah v posamezne dele možganov, neposredno v živčne centre obolelega tkiva.

Ameriška "Pomorska komisija" je ustavila prodajo ladij inozemcem. To velja tako za državna podjetja kakor za zasebna. Metoda se je pokazala uspešno v dvajsetih primerih zdravljenja, kjer so bolniki ozdravili in okrevali.

JOHN GALSWORTHY

TEMNI CVET

ROMAN

(Nadaljevanje)

Dvanajsto poglavje

Varanje zahteva brez dvoma temeljitega vežbanja. In Lennanu, ki ni bil tej umetnosti kos, je bilo kaj kmalu neznosno, iskati neprestano prevez, paziti nase in slepiti njo, ki je gledala nanj že od mladih nog od spodaj navzgor. Toda ker je poznal edino on vse okoliščine v tem svojem primeru, je imel ves čas občutek, da se je samo on opravičen oobsoditi ali oprostiti. Nagle sodbe, ki jih bodo izrekali moralisti o njegovem vedenju, bodo razodevale samo slaboumnost plitkih in nadutih fizijskih bedakov — ljudi, ki niso bili nikdar pod tem opojnim čarom — takih, ki najbrž nima dovolj krvi, da bi se sploh dali očarati!

Tisti dan po ježi Nelle ni bilo, a tudi glasni poslala. Ali se je navsezadnje vendar ranila? Tako onemogla je ležala na tistem stolu! In Silvija ni niti enkrat vprašala, kako je dekletu po padcu, in tudi ni sprožila, da bi poslala vprašat. Ali ni hotela o nji govoriti, ali pa kratkomalo ni verjela? Ker je bilo toliko stvari, o katerih ni mogel govoriti, se mu je zdelo za malo, da mu kdo ne verjame prav tega, kar je slučajno res. Sicer ni nanačila niti z eno besedo, da čuti njegovo varanje: on pa na skrivnem zatrdo ve, da je nevara... Tiste tipalke ljubeče ženske — kaj bi jim preprečilo tenki čut?...

Proti večeru mu je hrepene, videti dekle, tako naraslo, da ga je komaj prenašal; bilo mu je, kot da ga kliče k sebi; vendar je čutil, da bi Silvija pregledala vsako njegovo pretezo in vedela, kam gre. Sedel je na eni strani ognja, ona na drugi, in oba sta čitala; samo to je bilo čudno, da ni noben od njiju ves čas obrnil lista. On je čital "Don Quijota", stran, na kateri so bile te besede: "Naj Altisidora joče ali poje, jaz sem Dulcinejin in samo njen, živ ali mrtev, njen zvesti služabnik vsem silam črne čarovnije naveljub." In tako je minil večer. Ko je ona odšla spati, bi se bil skoraj splazil iz hiše in peljal k Dromorejevin, da bi zvedel od zaupanja vrednega sluge, kako je; ko pa je pomislil, kako bo možak zmedeno pogledal, se je vdal in je ostal. Vzel je v roko Silvijino knjigo, Maupassantovo "Fort comme la mort" — bila je odprta na strani, kjer uboga ženska spozna, da je njen ljubimec prešel od nje k njeni lastni hčeri. In ko je to čital, so se mu točile solze po licu. Silvija! Silvija! Ali niso večno resne njegove stare, tako ljube mu besede iz te stare, tako ljube mu knjige? "Dulcinea del Toboso je najlepša ženska tega sveta, in jaz sem najnesrečnejši vitez na zemlji. Bilo bi krivično, da bi taka popolnost zaradi moje slabosti trpeila. Ne, prebodi mi telo s sulico, vitez, in naj izdihem s svojo častjo tudi življene..." Zakaj si ne more iztrgati tega čustva iz srca, pregnati tege dekleta izpred oči? Zakaj ne more biti do kraja zvest nji, ki njemu je in mu je vedno bila do kraja zvesta? Grozno — to onemoglo čustvo brez volje, ta ohromelost, kot da je lutka, ki jo giblje kruta roka. In kakor že enkrat prej se mu je zdelo kot da sedi to dekle na Silvijinem stolu v svoji rdeči obleki, in upira vanj oči. Nezansko živ — ta vtiš!.. Človek ne more imeti dalje gla-

"Rekel si, da prideš?"

Prikimal je. Njegove oči in ustnice so se mu smehljale; odprla je duri in odšla s tem mirnim, blaženim nasmehom na licu...

Da, pride — kjer koli bo ona, kamkoli ga bo želeta!...

(Dalje prihodnjic)

13-LETNA PASTORKA USTRELILO OČIMA

TILLAMOOK, Ore., 24. julija — Tu je bila danes aretirana 13-letna Marilyn Jane Colwell, ki je oblastim priznala, da je ustreli svojega 36-letnega očima John Nahlen-a, ko je spal. Rekla je, da je to storila, ker je bil očim krut z njo, njen materijo in tremi drugimi otroci.

V NEMČIJI PRICAKUJEJO ZELO SLABO ŽETEV

BERLIN 24. julija — Poljedelski veščaki računajo, da bo letosnja žetev v Nemčiji zelo slabba. Poljedelski pridelki bodo znašali še manj kot pa lanskoto leto, ko so že itak znašali vsega 70 odstotkov normalnih pridelkov.

Veščaki pravijo, da so izgledi za žetev v celi Evropi različni. Odlični so v Poljski in vzhodnih državah, dočim so v južni Franciji slabli.

KOLABORATORJI BEZJU V ŠPANIJO

OSLO, 24. julija — Norveško zunanje ministerstvo je včeraj izjavilo, da je osem kvizlingov zbežalo iz Norveške in da so se izkrcali v španski luki Vigo. Predstavnik Norveške v Madridu je dobil navodila, da takoj podvzame potrebne korake, da španske oblasti vrnejo pobegle kolaboratorje.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Chicago — Znani Paul Berger poroča iz starega kraja, da sta se z ženo zadnje tedne mudila v Sloveniji — v Trbovljah, Ljubljani, na Dolenjskem, predvsem v Beli Krajini in nekaterih drugih krajih. Piše, da je pokrajina idealna, le vročina je prehuda in da se je dolenska cvečka "precej nažehata". Z ženo sta zdaj odpotovala zopet v Trst, v jeseni se pa spet vrnejo v Slovenijo.

Bear Creek, Mont. — Zadnje dni se je vrnil iz bolnišnice Peter Thomas, ki si je pri delu v rovu zlomil roko. — Pri družini G. in D. Danichek so se zgla-

WATERLOO WALLPAPER STORE

15404 Waterloo Rd. KE 3648

Polna zalogal stenskega papirja. Imamo izkušene papirarje, ki vam napravijo prvovrstno delo. Cene zmerne.

Ulle Plumbing and Heating Co.

Imamo boilerje na plin, burnerje na plin in forneze na plin, ter vse potrebujo za grejne in monterske naprave.

15601 WATERLOO RD. KE 7248

Zavarovalnino proti ognju, tativini, avtomobilskim nesrečam itd.

JANKO N. ROGELJ
6208 SCHADE AVE.
POKLICITE:
ENDICOTT 0718

MONCRIEF pomeni grelno udobnost "leta naprej"
Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

avtomatično gretje

"leta naprej"

Plin * Olje * Premog

Jože Bon:

Stari Brezovar in Ančka iz ministerstva

Noč se je umikala dnevna.

Stari Brezovar se je obrnil na postelji in pogledal na okno, skozi katero je uhajalo v sobo jutro, ki je prinašalo s peteljnim petjem vred vsakdanje skrb in dolžnosti.

Brezovar se je zamislil. Spomnil se je sinočnjih besed svoje žene Neže, ki mu je povedala, da pride danes v nedeljo na vse zgodaj veče število Ljubljancov na prostovoljno delo v njihovem kraj. Zelo je bil radoveden in je nestrpo pričakoval njihovega prihoda. Danes bomo imeli zabavo, si je mislil sam pri sebi. Kaj prida ne bo zmogla meščanska roka na cesti, ki še utrjenemu delavcu dela večkrat težke preglavice.

"Ti, Neža, koliko praviš, da jih bo prišlo?" — je zmotil svojo ženo v juntranji molitvi.

Žena se ni zmenila s njegovim vprašanjem, ko pa ga je nekolikokrat ponovil, mu je odgovorila: "Tisoč dvesto menda, tako vsaj pravijo. V cerkev naj bi šli, v cerkev, ne pa na delo ob nedeljah!" Prekrižala se je in vstala.

Brezovar bi še rad malo poležal, pa mu ni dalo miru. Tudi on je vstal, se oblekel in gledal skozi okno na cesto, ki so jo pred nekoliko dnevi začeli graditi skozi njihovo vas. Žena se je vrnila iz hleva, kjer je pomolza kravo in ji vrgla v jasli dober šop sena. Preoblikala se je in odšla v cerkev. Mož je ostal sam. Odšel je pred hišo in gledal proti železniški postaji, na katero je prav v tem trenutku pripeljal dolg vlak Ljubljane.

Pa bo le res, si je mislil in gledal.

Po vasi je bilo mirno in tih, le zapozne starejše ženske so hitele proti cerkvi. Ko se je vlak ustavil na postaji, ni preteklo pol minute, in že je ves ozivelo: dolga procesija ljudi se je pomikala s postaje proti vasi. Petje in vriskoča harmonika sta prepodila jastreba, ki se je spuščal na Brezovarjevo dvorišče, da bi ugrabil koklj piščanca. Preplašeni piščanci so počasi prišli izpod materinega krila, kamor so se zatekli in veselo čivkajoč skakljali okoli koklj.

Brezovar se je pomaknil bliže cesti, po kateri so veselo prihajali Ljubljanci. Vsedel se je na klop ob hiši, odlomil košček cigare in ga vtaknil v usta.

Prostovoljci iz Ljubljane so se razdelili v skupine. V neposredno bližino Brezovarjeve domačije je prišla skupina petnajstih ljudi: pet žensk in deset moških. Vsi so imeli orodje: krampe, lopate in samokolnico.

Brezovar se je premaknil na klopi in hitreje kakor po navadi žvečil cigaro. "Naj me vrag vzame, če se ne bom naučil pisati, preden mi boste vi kaj nopravili!" Stari Brezovar, ki mu je bilo že blizu sedem desetih let, namreč ni znal pisati. Tiskane črke je lepo prebiral, le pisanih ni umel.

Ljudje iz Ljubljane so začeli delati. Nekoliko nerodno in nespretno so držali v rokah orodje, kar je zbuljalo Brezovarju skoraj otroško veselje. Slo mu je na smeh in ni mogel, da bi ne rekel: "Mar bi doma ostali in se držali svojega peresa, to delo pa pustite tistim, ki so ga vajeni!"

Boso ljubljansko dekle, ki je vozilo samokolnico, mu ni ostalo dolžno. Vsa razgreta in rdeča v obraz mu je veselo odgovorila, da bo čez pol ure zapejala stoto samokolnico zemlje.

Brezovar je ostal trmasti. Stopil je bliže k dekletu, ki je strojepiska v enem izmed ministerstev v Ljubljani in ji krepko, toda prijazno dejal: "Bomo videli! Sam sebi sem že obljubil, da se bom kljub starosti

naučil pisati, če bo iz te moke kaj kruha!"

"Velja!" —

"Velja!" —

Brezovarju je bilo nerodno in je odšel naprej po cesti. Kamor je prišel in kamor se je ozrl, povsod je videl voljo dekleta, obstat je pri skupini, kjer bo bolničarka obvezovala prostovoljnika ožujeno roko. Brezovarju ni šlo več na smeh. Pristopil je k njej in jo poučil: "Da si že na vse zgodaj polna žuljev, je tvoja krivda. Poglej, lopata se mora takole držati, tako se mora na rno delati. 'Ce me boš ubogala, boš z lopato še velika prijetljica!' Vrnili ji je orodje, pljunil iz ust izsesan čik in odšel naprej. Koliko časa se je zamudil pri prostovoljcih, sam ni vedel. Ko je prišel domov, je krava v hlevu mukala in žena godrnjala.

Tega dne je stari Brezovar pozabil iti k deseti maši. Niti nauku ni šel popoldne, pač pa je ogledoval storjeno delo, ki so ga opravili Ljubljanci. Spoznal je, da to, kar je do tega dne bral o prostovoljnem delu in o uspehih prostovoljcev, ni prav nič zlagano.

Minil je teden dni. Tudi to nedeljo je pripeljal vlak ljudi iz Ljubljane. Bili pa so drugi — neznani obrazi. Zdela se mu je, da enega izmed njih pozna, le spomniti se ni mogel takoj, ki sta se strečala. Pa mu je le prišlo na misel: pred štirinajstimi dñi je bil v Ljubljani in takrat mu je pri "Slamiču" postregel z dobro kapljico prav ta fant.

Brezovarju je na enkrat postal vroče. Pred njim je stala Ančka iz ministerstva, bosonoga dekle iz prejšnje nedelje, s katero je dogovorjen, da se bo naučil pisati, "če bo iz te moči kaj kruha."

Ko so ob enajstih trudni in zadovoljni oddali orodje, je Brezovar stopil k Ančki.

"Bog daj, oče! Abecedenik sem vam prinesla, zdi se mi, da ga boste potrebovali!" — Brezovar ni našel besede. Zaprosil je Ančko, naj nekoliko počaka, sam pa je odšel v hišo. Vrnil se je z dobro merico pravkar skuhane mleka in ji ga ponudil. Ko je Ančka popila mleko, se je poslovila od Brezovarja in odhitala k svoji samokolnici.

Ančka je bila to nedeljo protista. Ko pa se je med tednom spomnila Brezovarja, se je odločila, da pojde zopet na cesto in sicer z abecedenikom. Vedela je, da se stari Brezovar ne bo mogel naučiti pisati, toda dobra volja in njen spoznanje, da je Brezovar v duši pošten in dober človek, sta jo tudi to nedeljo pripeljala na Notranjsko.

Ko se je ob enajstih poslavljala od njega, mu je povedala, da bo prihodno nedeljo zopet prisluščila: "Glejte, da se naučite vsaj pet črk!"

Popoldne je Brezovar, ko je odšla žena k nauki, postal sam doma. Skozi odprtino je opazoval cesto, ki je postajala iz nedelje v nedeljo res prava, lepa in široka cesta. "Presneti ljudje, kaj takega si pa res ne bi misli o njih!"

Obrnil se je. Na mizi je zagadel abecedenik in pri srcu mu je postalo nekam tesno. Sam s seboj se je boril. Preden si je natankl očala na oči in se vsedel

USTANOVLJENO 1908
Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi
HAFFNER INSURANCE AGENCY
6106 ST. CLAIR AVENUE

A. GRDINA & SINI
Pogrebni zavod
1053 EAST 62nd ST. HENDerson 2088
Ambulančna posluga podnevi in ponoči

SVETEK
FUNERAL HOME
AUGUST F. SVETEK
Pogrebni zavod
478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016
Bolniški avto na razpolago

za mizo, je prav gotovo najmanj stokrat pogledal na cesto. Ko je sedel za mizo pred odprtim abecedenikom in belim listom papirja, je vzel v tresočo roko svinčnik in se sropadel z črko "a". Ni mu šlo. Vrgel je svinčnik na mizo in odšel iz hiše v gozd. "Le kaj, le kaj naj ji rečem v nedeljo!" — mu je ves čas rojilo po glavi.

V nedeljo, ko so prišli Ljubljanci, ni stari Brezovar včasih rekel. Z steklenico slirovke v roki in z nemirnim srcem se je oziral naokrog, kje bi zagledal Ančko. Kmalu jo je našel, seveda s samokolnico. Pristopil je k njej in ji ponudil silce žganja. "Malo bo dobro," — je dejala Ančka. Opazila je kmetovo zadrgo. "Ponudi še tovarišem," — ji je dejal Brezovar.

Med tem ko so se Ljubljanci okreplili z žganjem, je stari Brezovar prijal za kramp in zadele krampati. Počasi, pametno se majhne turbine v Sloveniji izdelovali že pred vojno, toda tu gre za velike turbine za mogočne hidrocentralne.

"Ni pretežko," — je dejalo

oči! Medtem ko so se izpostavljali turbini, zahtevalo je veliko odpornost materiala in precizno izdelavo. Dele turbin je treba napraviti iz najboljšega litega jekla.

Da zagotovijo gradnjo hidrocentral, bodo uveli tudi proizvodnjo velikih električnih strojev, ki jih bodo izdelovali predvsem v Zagrebu v tovarni "Rade Končar," ki se je po osvoboditvi naglo razvila iz majhne delavnice in že izdeluje razne električne stroje, transformatorje in telefone. Nove ogromne delavnice za to tovarno so pričeli graditi že lani, tako da bo tovarna kmalu lahko znatno razširila svojo proizvodnjo in bo zaposlila tisoč delavcev.

Doma bodo izdelovali tudi

zavarje vedel, da še bdi.

"Poslušaj me! Videla si, kaj vse so napravili, to vsak slapek lahko otiplje! Nekaj pa te vprašam: ali bi mi mogli iti na prostovoljno delo k njim, če bi bila potreba?"

Zena je molčala.

"Mi ne, toda naši mladi, ki prihajajo za nami, bodo tudi to lahko napravili. Njim ne bosta

pero in knjiga tujec, kakor je nam, bosta prijatelja, kakor je kramp tem ljudem, ki prihajajo ob nedeljah k nam s tako dobro voljo!"

To, kar je to noč povedal stari Brezovar svoji ženi, je premisljeval, ko je krampal z Ančko in njenimi tovariši dopadne na cesto. Zato je bil tako molčeč.

manjšem številom delovnih sil, na-laga petletni plan kovinskih industriji obsežne naloge. Jugoslovenske tovarne bodo morale v velikem obsegu razširiti proizvodnjo kmetijskih strojev. Zgradi-ali pa bodo nove tovarne tako, da se bo proizvodnja kmetijskih strojev (brez traktorjev) leta 1951 dvignila na 34,000 ton. V Sloveniji bodo v tem letu izdelali 2,120 ton kmetijskih strojev in orodja.

pa jih bodo 68,000. Poleg tega bodo izdelali 22,000 sejalnih strojev in 1,200 velikih mlatilnic. Doma bodo začeli izdelovati tudi traktorje, ki jih bodo že leta 1951 izdelali 1,500.

V petih letih bo industrija dala kmetijstvu med drugim 4,180 traktorjev, 1,000 traktorskih plugov, 50,000 vprežnih plugov, 50,000 sejalic, 4,000 žetnih strojev, 24 kombojanov (strojev, ki žanjejo in mlatijo hrkati), 6,000 kosilnic, 4,000 mlatilnic (po 10 ton) in 15,000 čistilnikov.

Nove proizvodne panoge v jugoslovanski industriji

Stroji za elektrifikacijo

Da Jugoslavija zagotovi izvedbo velikopoteznega načrtu elektrifikacije, bodo uveli predvsem proizvodnjo vodnih turbin. Največji del te proizvodnje bo odpadel na novo tovarno v Ljubljani, ki bo že leta 1951 izdelala 2,500 ton vodnih turbin. Sicer so majhne turbine v Sloveniji izdelovali že pred vojno, toda tu gre za velike turbine za mogočne hidrocentralne.

Poleg tega bodo uveli proizvodnjo naprav za električne centrale in materiala za gradnjo daljnovidov. Proizvodnja transformatorjev, ki so jih začeli izdelovati, se bo dvignila leta 1951 na 360,000 kilovatov. Na širšem področju Beograda bodo zgradili tovarno za električne kable, ki bo izdelala na leto 10,000 ton kablov.

Za gradnjo kaloričnih električnih central in za druge potrebe industrije bodo v Jugoslaviji začeli izdelovati tudi parne kotle. Proizvodnja parnih kotlov (brez ladinskih) bo leta 1951 dosegla 480 kvadratov grelne površine.

Kmetijski stroji

Da se zagotovi čim večja mehanizacija in boljša tehnična oprema jugoslovanskega kmetijstva, ki bo omogočila povečanje kmetijske proizvodnje pri

DRAGI PRIJATELJI:

Pozor — pozor! Pridite in oglejte si našo obširno založno avto od 1937 leta do 1947 leta. Veselite se vožnje na potovanju letos. Po nizkih cenah. Jamsivo na vseh.

ČE IMATE AUTO NAPRODAJ, PRIDITE K NAM ALI POKLICITE SW 8019

ELYSIUM AUTO SALES

10701 Euclid Ave. — SW 8019

ODPRTO OB VEČERIH

FRANK KURE 16021 Waterloo Road KE 7192

STROJE ZA KOSITI TRAVO

EKSPERTNO NABRUSIMO, POPRAVIMO IN PREUREDIMO

Imamo nove kose in kolesja za nadomestilo PREPREČITE GNEČO SPOMLADI

Tudi nabrusino žage in izdelujemo ključe

Pridemo iskati in nazaj, pripeljemo ter kupujemo stroje za kositu travo.

UNIVERSAL LAWNMOWER GRINDING CO.

JIM GOSPODARICH, lastnik

254 EAST 156th STREET KENmore 2788

NAZNANO!

NAZNANO!

Vsem cenjenim Slovencem in Hrvatom naznanjava,

da sva prevzela od Mr. Habata

GASOLINSKO POSTAJO

na Waterloo Rd.,

vogal Grovewood Ave.

POLEG GASOLINA, IMAMO MODERNO

PRIPRAVO ZA MAZANJE AVTOMOBILOV.

Ignition — Carburetor — Brakes

Prvovrstni ekspertri. Se priporočava za naklonjenost.

HENRY BLUMEL in JOHN GORJANC

POZOR, HISNI GOSPODARJI!

Kadar potrebuje popravila pri vaših poslojih, pri strelah, zlepovih ali fornežih, zglastite se pri

LEO LADIJA 1336 E. 55th St. HENDERSON 7740

POKER HARDWARE

7502 ST. CLAIR AVE. HE 9418

Wallace Replies to Questions Of Yugoslav Newsmen

No Country so Poorly Understood Here, Says Former Vice-President

NEW YORK, July 17—Anton Smole, correspondent of "Tanjug" (Telegraph Agency New Yugoslavia) and the Yugoslav representative to the United Nations, addressed to Henry A. Wallace, former vice-president of the United States, six questions in regard to various problems of present-day significance.

The questions put to Mr. Wallace and his answers were as follows:

Question 1. Could you tell us something about the internal situation in the U. S. A.: developments in the political field, and in the field of legislation (primarily labor legislation), the economic field and the cultural field?

Answer: I shall not answer your first question. You can get that from the daily press. In brief, I may say that the American economy is producing at a very high level, that there are more people engaged in producing peacetime goods than ever before, that the cost of living has gone up about one-third in the past year, and that the big outcry against the high cost of living will probably begin in 1948. Labor, while apparently much aroused against the Taft-Hartley Bill, will not become really aroused until there is a great increase in unemployment.

Question 2. What is your opinion of the Marshall plan?

Answer: Answering your second question, I will say that when the Marshall Plan was first announced, I was for it. But I am not for it if it divides the world into two parts. If the primary purpose of the Marshall Plan is to rehabilitate Germany for the primary purpose of fighting Russia, I am against it. No one can tell what the Marshall Plan really is until a definite proposal is put up to Congress. The prospect of large appropriations under the Marshall Plan has, in my opinion, served to delay depression in the United States. If Congress fails to appropriate money for carrying out the Marshall Plan, depression may begin sometime in 1948. Otherwise, it may be delayed until 1950 or 1951.

Question 3. One section of the American press maintains a hostile attitude toward American allies, writes at great length

PREScriptions
DEMAND
Knowledge
AND
Experience

Almost anyone can wrap a package and make change—but to properly fill a prescription requires experience and knowledge. We have it.

Toedtman & Follis
PHARMACISTS
SUPERIOR AVE. AT E. 65th ST.
Henderson 1035
Registered Pharmacist on Duty
Always

PICNIC
Sunday, July 27th
at
SLOVENE SOCIETY HOME
Recher Ave.

sponsored by
Lodge No. 337 CFU
Music — Refreshments
Good Time for All!

ENAKOPRavnost
6231 St. Clair Ave.
Henderson 5311-12

ENGLISH SECTION

JULY 25, 1947

SNPJ NEWS AND COMMENTS

—J. F. Fifolt—

National S. N. P. J. Day:

A short committee meeting was held the other day. Entry blanks for the athletic events prepared by Whitey Mathews, one on housing written by Ann Opeka and one submitted by Rudy Lisch covering a talent hunt, were mailed to all the lodges. Tickets for the Saturday and Sunday affair ordered, the sign outside to be made by Fred Sternisha, a Slovene lad who recently got into this business.

Cards requesting the aid of Clevelanders on quarters for the visitors prepared by Ann Opeka will be handed to secretaries the night of Dues Collection, July 25th.

S. N. P. J.

Recreation Grounds:

A meeting was held at the Farm a few Sundays ago to view the structure going up and discuss plans as to the floor, the walls and the fireplace. It was decided that the floor would run from wall without the table runway as some suggested. No partition is to be provided separating the kitchen and bar from the dance hall. The south wall by the kitchen to be walled in with large openings at the side. Entrance to be made on the south side as well as two on the west and one on the east.

The question of a fireplace took up quite a bit of discussion.

The architect was not prepared to give any estimate of the cost.

He was requested to submit plans showing the type of structure he would propose. This will be studied over when received.

It was suggested by some of the older members that the English Speaking lodges be contacted whether they wish to co-sponsor the fireplace project. This

has been done. If no response is received Comrades will go ahead with the entire expense.

Comrades Meeting:

Otto Tekautz, former secretary was a surprise visitor at the meeting. We were very glad to have him stop in. Application for Elmer Kerezi was approved, likewise sick reports for Marie Zak, Jean Svete, Betty Jartz, (Continued on page 6)

IN HOSPITAL

Mrs. Frances Peklay, wife of Jack Peklay, 19420 Tyrone Avenue, is confined to Glenville Hospital, where friends may visit her.

Mr. Frank Krzic of R. F. D. 3, Harpersfield, Geneva, Ohio, recently underwent an appendicitis operation. Friends may now visit him at his home.

Confined to Lakeside Hospital Hanna House, is Mrs. Gertrude Garbas of 5612 Linwood Avenue. Friends may visit her.

RETURN HOME

Following a three week visit in San Francisco, California, Mr. and Mrs. Peter and Katherine Conte have returned to their home at 15718 Calcutta Avenue.

GIRL
for All Around Tavern Work

747 East 185th St.,
after 4 p. m.

VISIT NEW
TINO MODIC'S CAFE
6030 St. Clair Ave.
EN. 9691
You Are Always Welcome

Radio Service

HOME-AUTO-PORTABLES
Tubes—Phone Needles—Batteries
EX 3985

PRIATEL
RADIO SERVICE
1137 East 66th St.
Daily 4 to 10 — Closed Wednesdays
Saturdays 10 to 6

Charles & Olga Slapnik
FLORISTS
Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths,
Potted Plants and Flowers for all
Occasions
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. — HE 3028
SOUND SYSTEM
INDOOR-OUTDOOR
Expert Repairing on all Makes
of Radios
Tubes, Radios, Rec. Players
All Work Guaranteed

BUKOVNIK'S
Photographic Studio
762 E. 185th ST.
IVanhoe 1166

HERMAN'S
TEXACO SERVICE
920 E. 185th St. Cor. Neff Rd.
Ivanhoe 9558
Herman J. Stavani, Prop.
FIRESTONE HOME AND
AUTO SUPPLIES
Willard Batteries
COMPLETE MOTOR TUNE-UP

Misses and Ladies!
If you are considering to buy a fine 1947-48 FUR COAT, CLOTH COAT or SUIT, I sincerely recommend that you select and order yours directly at the local factory NOW on WILL CALL, at lowest prices in the city.

Just call me for appointment with no obligation on your part.

BENNO B. LEUSTIG
1034 ADDISON RD.
ENDicott 3426—if no answer call
ENDicott 2920

WEDDING BELLS

Edward F. Kretic

On Saturday July 19th, Miss Anne Jaloyec of 704 East 162nd Street, became the bride of Mr. Edward F. Kretic, son of Mr. and Mrs. Louis Kretic, 16715 Grovewood Avenue. The wedding ceremony was performed in St. Mary's Church.

The couple left for a tour through Ohio. Congratulations!

about war and presents a future war as inevitable. What is your opinion of this question?

Answer: In regard to your third question, I will say that the one point which I emphasized in my recent tour to fourteen different states was that my object in making the tour was to fight those who look on war as inevitable. I stated repeatedly that I felt that those

(Continued on page 6)

New Headache Cure Reported

Recurrent headaches, most of them of the migraine type, have been treated with good results by a new method here. Dr. Fr. J. Kern, general practitioner for 35 years, reported recently.

He described his new treatment as injection of a local anesthetic to loosen nerve fibres compressed in scar tissue. Many of his patients said they had suffered head injuries in their youth.

Inflammation of fibrous tissue in the head is probably the "continuous cause" of recurring headaches, Dr. Kern added. He explained medical men still do not know the final mechanism which produces any type of headache.

Dr. Kern's study of headache treatments is published in the current issue of the Ohio State Medical Journal.

VISITORS

Visiting in Cleveland for the first time, were Mr. and Mrs. John and Ursula Yenko of Pueblo, Colorado, and Mr. and Mrs. Louis Skull of Denver, Colorado.

WEDDING ANNIVERSARY

The well known Mr. and Mrs. Joseph Cinko of 14610 Sylvia Avenue, celebrated their 35th wedding anniversary this past Tuesday.

Congratulations!

SEDMAK

Moving and Storage

also

Light Expressing
1024 EAST 174th ST.
KE 6580

BEROS STUDIO

6116 ST. CLAIR AVENUE
for fine Photographs

WE TAKE GREAT PRIDE IN FINISHING YOUR PHOTOGRAPHS
—TO YOUR COMPLETE SATISFACTION
WEDDINGS — FAMILY GROUPS — PORTRAITS
PICTURES TO BE PROUD OF
COME IN TO SEE US—OR CALL FOR AN
APPOINTMENT—EN 0670

Tune in WJMO, 1540 on your radio, every Sunday at 3:00 p. m. for our announcement

"SLOVAN" CHORUS

cordially invites the public to its

ANNUAL PICNIC AND OUTDOOR CONCERT

on Sunday, July 27th

at SNPJ Recreation Farm

GOOD MUSIC FOR DANCING

Popular Slovene and American Songs,
Refreshments and a Grand Time for All!

DR. ANTONCIC IN HAMILTON

Dr. Rudolph F. Antoncic, formerly of Cleveland, a brother of Martin Antoncic, former manager of the St. Clair Bathhouse, and present announcer on the Sunday Slovene Radio program is now located in Hamilton, Ohio, 20 miles north of Cincinnati, where he is engaged in general surgical practice. He is on the active staffs of Mercy Hospital, and Fort Hamilton Hospital.

From our knowledge, Dr. Antoncic is the only Slovene-American physician in the United States who is a fellow of the American College of Surgeons.

Congratulations!

"YUGO-FORWARD"

PICNIC—AUG. 9TH

Club "Yugo-Forward" (formerly the American Yugoslav Youth Club), of Detroit, Michigan, is sponsoring a picnic to be held Saturday evening, August 9th, at 6:30 p. m. This "moonlight festival" will be held at Welcome Park (15½ Mile Road and Livernois Road). All proceeds will be donated towards the Hospital Mobile Unit Fund that the club has initiated. The goal set is \$11,000, and the drive will terminate on September 1st, 1947.

The groom is the son of Mr. and Mrs. Michael Japely, 1214 East 172nd Street. Following a reception to be held at the Slovene Workmen's Home on Waterloo Road, the couple will leave for a trip to New York.

*

Miss Elizabeth Dobruniecke,

daughter of Mr. and Mrs. John Dobruniecke, 18218 Syracuse Avenue, and Mr. Milan E. Ivancic, son of Mrs. Rose Ivancic, 1090 East 222nd Street, will be wed tomorrow morning at 10:00 a. m. in St. Paul's Church in Euclid. A wedding reception will be held in the Slovene Society Home on Recher Avenue.

*

MISS ELIZABETH DOBRUNIECKE,

daughter of Mr. and Mrs. John DOBRUNIECKE, 18218 SYRACUSE AVENUE, and Mr. MILAN E. IVANCIĆ, son of Mrs. ROSE IVANCIĆ, 1090 EAST 222ND STREET, will be wed tomorrow morning at 10:00 a. m. in St. PAUL'S CHURCH in EUCLID. A wedding reception will be held in the SLOVENE SOCIETY HOME on RECHER AVENUE.

*

MISS ELIZABETH DOBRUNIECKE,

daughter of Mr. and Mrs. John DOBRUNIECKE, 18218 SYRACUSE AVENUE, and Mr. MILAN E. IVANCIĆ, son of Mrs. ROSE IVANCIĆ, 1090 EAST 222ND STREET, will be wed tomorrow morning at 10:00 a. m. in St. PAUL'S CHURCH in EUCLID. A wedding reception will be held in the SLOVENE SOCIETY HOME on RECHER AVENUE.

*

MISS ELIZABETH DOBRUNIECKE,

daughter of Mr. and Mrs. John DOBRUNIECKE, 18218 SYRACUSE AVENUE, and Mr. MILAN E. IVANCIĆ, son of Mrs. ROSE IVANCIĆ, 1090 EAST 222ND STREET, will be wed tomorrow morning at 10:00 a. m. in St. PAUL'S CHURCH in EUCLID. A wedding reception will be held in the SLOVENE SOCIETY HOME on RECHER AVENUE.

*

MISS ELIZABETH DOBRUNIECKE,

daughter of Mr. and Mrs. John DOBRUNIECKE, 18218 SYRACUSE AVENUE, and Mr. MILAN E. IVANCIĆ, son of Mrs. ROSE IVANCIĆ, 1090 EAST 222ND STREET, will be wed tomorrow morning at 10:00 a. m. in St. PAUL'S CHURCH in EUCLID. A wedding reception will be held in the SLOVENE SOCIETY HOME on RECHER AVENUE.

*

MISS ELIZABETH DOBRUNIECKE,

daughter of Mr. and Mrs. John DOBRUNIECKE, 18218 SYRACUSE AVENUE, and Mr. MILAN E. IVANCIĆ, son of Mrs. ROSE IVANCIĆ, 1090 EAST 222ND STREET, will be wed tomorrow morning at 10:00 a. m. in St. PAUL'S CHURCH in EUCLID. A wedding reception will be held in the SLOVENE SOCIETY HOME on RECHER AVENUE.

*

MISS ELIZABETH DOBRUNIECKE,

daughter of Mr. and Mrs. John DOBRUNIECKE, 18218 SYRACUSE AVENUE, and Mr. MILAN E. IVANCIĆ, son of Mrs. ROSE IVANCIĆ, 1090 EAST 222ND STREET, will be wed tomorrow morning at 10:00 a. m. in St. PAUL'S CHURCH in EUCLID. A wedding reception will be held in the SLOVENE SOCIETY HOME on RECHER AVENUE.

*

MISS ELIZABETH DOBRUNIECKE,

daughter of Mr. and Mrs. John DOBRUNIECKE, 18218 SYRACUSE AVENUE, and Mr. MILAN E. IVANCIĆ, son of Mrs. ROSE IVANCIĆ, 1090 EAST 222ND STREET, will be wed tomorrow morning at 10:00 a. m. in St. PAUL'S CHURCH in EUCLID. A wedding reception will be held in the SLOVENE SOCIETY HOME on RECHER AVENUE.

*

MISS ELIZABETH DOBRUNIE

